

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

z edukacji ekologicznej opartej na zrównoważonym rozwoju
w ramach programu KRAĞ

TEMAT: „Podróż do Krainy Czystolandii”

Autor: Dorota Kamińska

konsultant ds. wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego,
Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli
– Wydział w Ciechanowie

WSTĘP:

Okres pobytu dziecka w przedszkolu to najbardziej optymalny czas na kształtowanie u niego postaw prospołecznych i proekologicznych. Dziecko poszerza wówczas krąg swoich zainteresowań poza obszar posiadanej już wiedzy i doświadczeń, co sprzyja przyswajaniu przez niego nowych umiejętności i wiedzy oraz kształtowaniu określonych postaw. Istotne jest zatem, aby w tym czasie nauczyciel intensywnie oddziaływał na wrażenia estetyczne oraz postawy swoich wychowanków, m.in. poprzez stwarzanie sytuacji umożliwiających dziecku bezpośrednie obcowanie z otaczającą go przyrodą oraz jej mieszkańcami.

Kształtowanie postaw proekologicznych stanowi bardzo ważne miejsce w edukacji małego dziecka. Poprzez zbliżanie dzieci do świata przyrody, ukazywanie jej piękna, uświadamianie różnorodności i współzależności organizmów kształtujemy u dziecka właściwy stosunek do roślin i zwierząt oraz wywołujemy poczucie odpowiedzialności za najbliższe otoczenie przyrodnicze.

Przedszkole stwarza wiele okazji do rozbudzania u dzieci wrażliwości ekologicznej. Poprzez obcowanie dziecka ze światem roślin i zwierząt oraz przyrodą nieożywioną rozwijamy jego wrażliwość na piękno otaczającej nas przyrody oraz uczymy go obcowania ze środowiskiem naturalnym. Szczególną uwagę należy jednak zwrócić na rozwijanie u dzieci poczucia odpowiedzialności za zasoby naturalne środowiska oraz racjonalne z nich korzystanie.

Myślę, że poprzez realizację treści edukacyjnych z zakresu ekologii, mamy ogromne możliwości kształtowania postaw proekologicznych wśród najmłodszych mieszkańców naszej planety, w sposób świadomy przygotowując ich do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Warto pamiętać przy tym o włączaniu we wszystkie działania środowiska rodzinnego dziecka, a także współpracę ze środowiskiem lokalnym w tym zakresie.

Poniżej prezentuję przykładowy scenariusz zajęć o tematyce ekologicznej dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Temat : „Podróż do Krainy Czystolandii”

Cele ogólne:

- ✓ dostarczenie wiadomości na temat przyczyn zanieczyszczenia środowiska oraz sposobów zapobiegania tym zanieczyszczeniom,
- ✓ kształtowanie u dzieci poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego,
- ✓ wdrażanie do dbałości o otaczającą nas przyrodę oraz jej ochronę (w tym uświadamianie potrzeby segregacji odpadów),
- ✓ zrozumienie zależności pomiędzy stanem naturalnego środowiska, a zdrowiem i samopoczuciem własnym oraz innych ludzi,
- ✓ rozwijanie umiejętności właściwego reagowania na niszczenie środowiska przez rówieśników i dorosłych,
- ✓ stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu mowy i myślenia,
- ✓ kształcenie umiejętności eksponowania doświadczeń i doznań wewnętrznych za pomocą ruchu kreatywnego.

Cele operacyjne :

Dziecko :

- potrafi wskazać przyczyny zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego oraz ich skutki dla świata roślin i zwierząt,
- dostrzega potrzebę ochrony przyrody,
- umiejętnie segreguje odpady i umieszcza je w odpowiednim pojemniku (szkło, papier, plastik),
- spontanicznie wypowiada swoje myśli i odczucia na forum grupy,
- wyraża własne doświadczenia i emocje za pomocą ruchów ciała, gestów i mimiki.

Grupa wiekowa : dzieci 5, 6 – letnie

Metody :

- ⇒ słowne – rozmowa, opowiadanie, quiz,
- ⇒ czynne – met. zadań stawianych dziecku,
- ⇒ elementy metod aktywizujących - dramy, pedagogiki zabawy.

Formy pracy : zbiorowa, grupowa i indywidualna

Środki dydaktyczne :

- ⇒ 4 koperty z zadaniami, szarfy w 4 kolorach, pojemniki do segregacji odpadów i śmieci, mikrofon, nagranie muzyki – „Taniec słońca” (pedagogika zabawy).

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Ważne!

Realizacja scenariusza powinna być poprzedzona (w miarę możliwości organizacyjnych) wycieczką na wysypisko śmieci.

1. „**Iskierka przyjaźni**” – powitanie w kręgu. Nauczyciel wita wszystkie dzieci słowami: „*Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg niech wróci do mych rąk*”. Dzieci kolejno przekazują sobie „iskierkę” za pomocą uścisku dłoni.

Ważne!

Dzieci siadają w kręgu. Takie rozmieszczenie sprzyja nawiązywaniu kontaktu wzrokowego oraz wytworzeniu więzi pomiędzy rozmówcami.

2. „**Tajemniczy list**” - wprowadzenie dzieci w tematykę zajęć. Nauczyciel prezentuje dzieciom list od tajemniczego przyjaciela, znaleziony rano w przedszkolnej skrzynce na listy:

Drodzy Przyjaciele!

Mam na imię Karol i jestem Waszym rówieśnikiem. Mieszkam wraz z rodzicami i siostrą Julką w odległym państwie Czystolandia. To bardzo piękna kraina, w której panuje ład i porządek. Zamieszkujący ją ludzie są bardzo szczęśliwy, ponieważ żyją w czystym i pięknym państwie.

Jednak w ostatnim czasie na nasze terytorium wdarł się zły i podstępny Król Śmieci, który w kosmicznym tempie zaśmieca naszą krainę. W naszym dotąd bardzo spokojnym i czystym państwie, zaczęły pojawiać się nowe góry śmieci, które przysłaniają piękne krajobrazy Czystolandii, co powoduje smutek na twarzach jej mieszkańców.

Piszę do Was ten list, ponieważ tylko Wy możecie pomóc nam pokonać złego Króla Śmieci. Powstrzymać go można tylko w jeden sposób. Trzeba poprawnie wykonać wszystkie wymyślone przez niego zadania, które ukryte są w kopertach oznaczonych ekologicznymi symbolami, znajdujących się w różnych zakamarkach Waszej sali. Niestety, jeśli w przeciągu 3 dni nie uda się Wam ich rozwiązać, nasza Czystolandia już na zawsze zamieni się w wielką górę śmieci, w której już nigdy nie zaświeci słońce...

Tylko Wy możecie uratować naszą krainę! Dlatego bardzo liczymy na Waszą pomoc.

Powodzenia!

Karol

Propozycja!

W celu wzbudzenia większego zaciekawienia i zainteresowania dzieci, możemy wykorzystać nagranie listu czytanego przez inną osobę, wykonane wcześniej przy pomocy dyktafonu lub magnetofonu.

- 3. Rozmowa z dziećmi** nt. odczuć Karola. Wspólne podjęcie decyzji dotyczącej udzielenia pomocy mieszkańcom Krainy Czystolandii.
- 4. Zabawa pt. „Ciepło-zimno”** – wybrane dzieci szukają kopert ukrytych w sali (przyczepionych w różnych miejscach np. do mebli lub ściany).
- 5. Podział dzieci na 4 grupy** (wg kolorów szarf) i przydzielenie zadań dla poszczególnych zespołów:
 - zielone szarfy** – segregują śmieci do trzech pojemników – papier, plastik, szkło.
 - czerwone szarfy** – układają hasło promujące czystość.
 - żółte szarfy** – śpiewają dowolną piosenkę ekologiczną (np. „Leśne Duszki”)
 - niebieskie szarfy** – układają z rozsypanki literowej hasło: PRZYRODA

P	R	Z	Y	R	O	D	A
---	---	---	---	---	---	---	---

- 6. Praca w zespołach.** Prezentacja efektów pracy poszczególnych grup na forum.
- 7. „Podróż do Krainy Czystolandii”** – opowieść ruchowa. Nauczyciel proponuje dzieciom podróż do Krainy Czystolandii. Dzieci odzwierciedlają za pomocą ruchów ciała, gestów, mimiki i słów treść opowiadania nauczycielki.
 - Lot samolotem do Krainy Czystolandii** – naśladowanie odgłosów startującego samolotu „szszsz...”, poruszanie się po sali w dowolnym kierunku.
 - Powitanie mieszkańców Czystolandii** - dzieci witają mieszkańców krainy poprzez wymyślony przez siebie ukłon.
 - Wielkie sprzątanie** – dzieci pomagają mieszkańcom Czystolandii uprzątnąć śmieci pozostawione przez złego Króla Śmieci.
 - Taniec radości** – wspólny taniec w kręgu z mieszkańcami krainy Czystolandii („Taniec słońca” – pedagogika zabawy).

- **Pożegnanie** – posyłanie „całusków” do mieszkańców Czystolandii (ćwiczenia mięśni okrężnych warg).
- **Sen** – dzieci są bardzo zmęczone podróżą, zasypiają w samolocie – ziewają, a po chwili słyszą odgłosy ich „chrapania” (ćwiczenia mięśni podniebienia miękkiego).
- **Pobudka** – dzieci budzą się w swoich domach (łóżeczkach), obok swojej ulubionej przytulanki, dają jej „całuska” na przywitanie.
Podróż do Krainy Czystolandii była pięknym snem...

8. **Wywiad z Królem Śmieci** – dzieci siedzą w kręgu. Wybrane dziecko lub nauczyciel otrzymuje papierowe berło Króla Śmieci i wciela się w jego rolę. Dzieci przeprowadzają wywiad z Królem, zadają mu wymyślone przez siebie pytania. Próbuje nakłonić go do dbania o czystość i nie zaśmiecania Ziemi.

 Propozycja!

W trakcie wywiadu możemy wykorzystać mikrofon. Element ten uatrakcyjni zabawę, ponadto nada jej bardziej wzniosły charakter.

 Ważne!

Podczas wywiadu należy zwrócić uwagę na przyczyny zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego oraz ich skutki dla świata roślin i zwierząt.

9. **Pożegnanie w „Kręgu przyjaźni”** (pedagogika zabawy) Nauczyciel żegna się z dziećmi słowami: *„Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg niech wróci do mych rąk”*. Dzieci kolejno przekazują sobie „iskierkę” za pomocą uścisku dłoni.

 Zakończenie:

Dzieci wypowiadają się nt. swoich odczuć związanych z zajęciami. Swoje przeżycia mogą odzwierciedlić w formie ekspresji plastycznej (np. rysowanie kredkami na dużym formacie szarego papieru lub wykonanie dowolnych prac z papieru lub innych odpadów).

DANE AUTORA :

Imię i nazwisko DOROTA KAMIŃSKA

Nazwa i adres placówki Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli
– Wydział w Ciechanowie, ul. Wyzwolenia 10 A, 06-400 Ciechanów

Telefon kontaktowy (0-23), 672 40 31; tel. kom. 0 – 608 619 385

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Organizatora Konkursu - Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku w celach wynikających z regulaminu tego Konkursu, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 1997 r., nr 133, poz. 883 z późniejszymi zmianami).

.....